

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, 11 juli 2023
Ons kenmerk 27/1.2/2023000922
Behandeld door team Ruimte, Energie en Wonen
Onderwerp: Stand van zaken regionaal raamwerk Matsloot-Westpoort
Status: Ter informatie

Geachte voorzitter/leden,

Hierbij informeren wij u over de stand van zaken in het gebiedsproces dat is opgestart voor de ontwikkeling van Matsloot Westpoort. In het afgelopen jaar zijn hierover gesprekken gevoerd met stakeholders in het gebied en inloopbijeenkomsten gehouden voor inwoners. Doel was om te komen tot een Regionaal Raamwerk dat als kader dient voor het verdere gebiedsproces. Er is helder in beeld gebracht wat stakeholders en omgeving vinden en willen. En er zijn gezamenlijke belangen naar voren gekomen waaraan een vervolg gegeven kan worden. Het regionaal raamwerk is echter nog niet gereed. Hieronder schetsen wij voor u het proces dat tot nu toe is doorlopen en hoe het vervolgproces eruit ziet.

Aanleiding

In het gebied Westpoort-Matsloot spelen veel ontwikkelingen die om ruimte vragen. Zonder regie op al deze ontwikkelingen dreigt visuele aantasting en vervuiling van het oorspronkelijke landschap. De vraag is relevant voor welke ontwikkeling er wel en geen plek is in het gebied.

De opgaven die voorliggen, verschillen sterk van aard. Er zijn verschillen in de ruimtevraag en ruimtelijke impact. En er zijn ontwikkelingen waarvan besluitvorming inmiddels is afgerond of in een vergevorderd stadium is. Daarnaast zijn er ook opgaven bij die vanuit het Rijk worden opgelegd en die een plek hebben of moeten krijgen binnen het gebied.

In het gebied Westpoort zijn al vele activiteiten gaande door de realisatie en het gebruik door bedrijven. Hiernaast is de vraag naar nog meer ruimte voor onder andere energie, mobiliteit en economie erg groot. Deze behoefte komt niet enkel vanuit de regio maar ook vanuit landelijk programma.

Intentieovereenkomst overheden

Het gebied Matsloot-Westpoort ligt binnen de grenzen van de provincies Drenthe en Groningen en de gemeenten Noordenveld, Westerkwartier en Groningen. In oktober 2021 is daarom vanuit de Intentieovereenkomst Matsloot-Westpoort tussen de vijf overheden het startschot gegeven voor het opstellen van het Regionaal Raamwerk Matsloot-Westpoort (RRMW). Bureau Wesselink Van Zijst heeft samen met Bosch Slabbers opdracht gekregen om dit adviesrapport te schrijven. Met de vijf overheden als gezamenlijke opdrachtgever en de provincie Groningen als penvoerder. Het waterschap Noorderzijlvest heeft net als de vijf opdrachtgevers een ambtelijke bijdrage geleverd voor het onderzoek. Sinds 2023 neemt het waterschap Noorderzijlvest ook deel aan het bestuurlijk overleg.

Doel Regionaal Raamwerk

Doel vanuit het Regionaal Raamwerk is: de landschappelijke inpassing van ontwikkelingen concreet in beeld brengen en deze combineren met het oog op zo veel mogelijk *maatschappelijke meerwaarde* enerzijds en tegelijkertijd duidelijke en kwalitatieve *landschappelijke grenzen* anderzijds. Het regionaal raamwerk kan het kader zijn waarbinnen ontwikkelingen kunnen landen op een manier dat de kwaliteiten van het gebied overeind blijven en waar mogelijk versterkt worden.

Communicatie/participatie

In 2022 zijn bewoners en andere stakeholders in de gelegenheid gesteld om mee te praten over het raamwerk, ideeën in te brengen en te reageren op plannen en ideeën. Daarvoor hebben drie bijeenkomsten voor het in beeld brengen van belangen, twee bijeenkomsten voor het schetsen van oplossingen en één workshop over inrichtingsprincipes/modellen plaatsgevonden. De uitkomsten hiervan zijn in drie inloopmomenten voor omwonenden (vanaf begin juli 2022 tot eind november 2022) gepresenteerd, waarbij gelegenheid was om te reageren en nieuwe inbreng te leveren.

Besluiten uit het bestuurlijk overleg

Het adviesrapport is inmiddels opgeleverd. Het rapport kunt u lezen op de website: (

<https://www.provinciegroningen.nl/projecten/gebiedsontwikkeling-matsloot-westpoort/>

). De betrokken bestuurders hebben in een bestuurlijk overleg kennis genomen van het adviesrapport en hebben geconstateerd dat zij de aanleiding en het gezamenlijk streefdoel nog steeds onderschrijven. Dit geldt tevens voor de in het adviesrapport beschreven uitgangspunten, die zijn gehanteerd in het opgestelde adviesrapport. Het regionaal raamwerk is echter nog niet gereed, er is nog een vervolgproces nodig.

Vervolgproces

Groenblauwe randen

De betrokken bestuurders hebben verder ingestemd met het advies om het Raamwerk te bezien als glas-in-lood, waarbij de groene en blauwe randen, het essentiële element van het lood vormen. Waarbij deze randen gezien worden als:

- buffers die de identiteit van het omliggende landelijk gebied en landschap beschermen;
- de randen waar mogelijk te combineren met maatregelen om het gebied ook op de lange termijn klimaat robuuster te maken (ruimte voor water) en te combineren met robuuste ecologische en hydrologische verbindingen

Ingezet wordt op een verdere gezamenlijke verkenning en uitwerking van de groenblauwe randen binnen de gebiedsprocessen van het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG) in Groningen Transitie Landelijk Gebied (TLG) Zuidelijk Westerkwartier, Gorecht en Drents Programma Landelijk Gebied (DPLG) Noordwest Drenthe.

De programma's binnen het lood, zoals grondbergings en zonnevelden worden gezien als het glas. Er is nog niet besloten of en waar deze beide invullingen van het glas gerealiseerd kunnen worden.

Grondbergings

Er zijn nog twee zoeklocaties voor grondbergings in het adviesrapport opgenomen, op Westpoort 3 en in de Matsloot. Partijen constateren dat om te komen tot een keuze of en waar grondbergings plaats kan vinden een gezamenlijk vervolproces nodig is dat voortvarend moet worden opgepakt. Eerst moet beter in beeld gebracht worden welke randvoorwaarden er voortkomen vanuit de groenblauwe randen. Dit nader onderzoek wordt uitgevoerd, waaronder een Landschapsecologische systeemanalyse (LESA) Noord West Drenthe en integrale systeem analyse (ISA) Eelder- en Peizerdiep. Daarnaast vindt de discussie met de omgeving over de toekomstige inrichting van de groen/blauwe randen plaats in de PPLG gebiedsprocessen. Net als bij alle andere afwegingen zal bovendien getoetst moeten worden of de plannen in lijn zijn met wet- en regelgeving. Een voldoende toekomstbestendige nieuwe situatie moet hiervoor het uitgangspunt zijn. Belangrijk daarbij is dat er dan gelijk ook gekeken wordt naar andere ontwikkelingen in het gebied, waarvoor ruimte gereserveerd moet worden.

Zon

In het adviesrapport staan zoeklocaties in Westpoort 3 en in de Matsloot voor de realisatie van zonneparken. In het bestuurlijk overleg is vastgesteld dat ook voor de opgave zon in Matsloot de onder het punt grondbergings genoemde onderzoeken en het DPLG gebiedsproces Noordwest Drenthe input gaan opleveren voor een juiste afweging. Een zonnepark in de Matsloot is alleen mogelijk bij uitzondering (onthefing). Belangrijke voorwaarde voor het verlenen van de ontheffing is onder andere dat het zonnepark een aantoonbare bijdrage levert aan een gebiedsopgave.

Hoe nu verder

Het geschetste vervolproces vraagt om afstemming, onderzoeken en regie op de (voorbereiding van de) uiteindelijk te nemen besluiten. Hiervoor wordt een integraal samengestelde ambtelijke projectgroep en een bestuurlijk overleg georganiseerd. Voor de direct betrokken stakeholders wordt een bijeenkomst georganiseerd waar zij een toelichting krijgen op de besluiten die zijn genomen in het bestuurlijk overleg. Tot slot wordt het adviesrapport met een begeleidend bericht op de website geplaatst.

Veel van de genoemde onderzoeken en vervolgstappen kennen een eigen participatietraject maar we vinden het belangrijk dat de gemeenteraden en staten actief worden geïnformeerd over de door het bestuurlijk overleg genomen besluiten naar aanleiding van het opgeleverde adviesrapport. Ook bij de vervolgstappen zullen wij u blijven informeren en betrekken.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris